

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 8P/48/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3718202160
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Irikovská
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2019:3718202160.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Annou Irikovskou vo veci starostlivosti súdu o mal. F. C., D.. XX. X. XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov matky: U. N., D.. XX. X. XXXX, N. A. XX, A. N., P.: L. C.G., D.. XX. X. XXXX, H. N. A., A. N., v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca k malol. F. C. zo sumy 100 eur mesačne na sumu 170 eur mesačne a to od 1. 8. 2018, ktoré výživné je otec maloletého povinný poukazovať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

Nedoplatok na výživnom otca z titulu jeho zvýšenia za obdobie od 1.8. 2018 do 31. 1. 2019 výške 420 eur, je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh matky z a m i e t a .

Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Pov. Bystrica č.k. 7P18/2012-21 zo dňa 29. 2. 2012 v časti o výživnom.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka v podanom návrhu uviedla, že jej manželstvo s otcom dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7P18/2012-21, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27. 3. 2012. Týmto rozsudkom bol maloletý zverený do jej starostlivosti a otec bol zaviazaný platiť na neho výživné vo výške 100 Eur mesačne. V čase rozvodu maloletý mal 4 roky. Z dôvodu fyzického rastu sa zvýšili náklady na stravu, oblečenie a záujmy maloletého. Tento bol prijatý na II. stupeň ZŠ a je zaradený do atletickej triedy. Jeho náklady sa podstatne zvýšili. V škole je potrebné zaplatiť členské v klube, špeciálnu obuv a taktiež oblečenie. Náklady na šk. rok predstavujú spolu približne 45 Eur. V tom je zahrnuté aj ZRPŠ, učebnice a ďalšie šk. potreby. Zvýšené výdavky sú na stravu doma 40 Eur, oblečenie 25 Eur, hygienické potreby 6 Eur, poisťka 12 Eur, potom v súvislosti s jeho záujmami, kultúrou a návštevou zubára. Obidvaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť iba voči mal. F.. Matka ďalej v návrhu uviedla, že je zamestnaná v spol. SLOV-MATIC s.r.o. ako krupiérka s čistým príjmom 500 Eur. Jej bývalý manžel bol v čase rozvodu SZČO, v súčasnej dobe žije vo Francúzsku a jeho príjem jej nie je známy. Keďže od poslednej úpravy došlo k podstatnej zmene pomerov, žiadala, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. F. zo sumy 100 Eur mesačne na 500 Eur mesačne a to od 15. 8. 2018. Zároveň žiadala zaplatiť aj nedoplatok na výživnom za obdobie od 1. 8. 2016 do rozhodnutia súdu.

2. Otec ani kolíznym opatrovníkom sa k návrhu nevyjadrili.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, vylúčením matky, kolízneho opatrovníka, oboznámením rodného listu dieťaťa, rozsudku tun. súdu č. k. 7P/18/2012-21 zo dňa 29. 2. 2012, potvrdenia ORPZ, odbor kriminálnej polície o podanom oznámení zo strany matky na bývalého manžela, že tento si neplní svoju vyživovaciu povinnosť od augusta 2016, oboznámením uznesenia ORPZ, odbor kriminálnej polície ČVS:ORP52/1-VYS-PB-2018 zo dňa 7. 2. 2018, oboznámením trestného rozkazu tun. súdu sp. zn. 2T/86/2016-34 zo dňa 22. 6. 2016, rozhodnutia ZŠ Školská Považská Bystrica zo dňa 27. 6. 2018 o prijatí na nižšie stredné vzdelávanie v šk. roku 2018/2019 s nástupom od 1. 9. 2018, oboznámením správ Obce Papradno zo dňa 22. 8. 2018, 11. 10., 2018, 25. 9. 2018, oboznámením úradného záznamu zo dňa 27. 9. 2018, oboznámením oznámenia ORPZ v Pov. Bystrici, odbor kriminálnej polície zo dňa 18. 9. 2018 a 31. 10. 2018 a zistil nasledovný skutkový stav:

4. Rodičia mal. F. boli manželia a ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tun. súdu č. k. 7P/18/2012-21 zo dňa 29. 2. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. 3. 2012. Týmto rozsudkom bol zároveň mal. F. zverený do starostlivosti matke a otcovi bolo určené výživné na čas po rozvedení vo výške 100 Eur mesačne.

5. Vzhľadom k tomu, že otec nepreberal zásielky, a to ani na zistenej adrese trvalého pobytu (šetrením bolo zistené, že otec má ako trvalý pobyt zapísaný Obec Papradno), preto návrh spolu s prílohami bol zverejnený na úradnej tabuli a webovej stránke súdu a následné predvolania na pojednávanie súd doručoval na adresu jeho trvalého pobytu. Otec si však predvolania nepreberal, na pojednávania sa ani raz nedostavil. Zo správ Obce Papradno bolo zistené, že otec sa v Obci Papradno nezdržiava, o ďalšom pobyte obec nemá vedomosť a následne obec oznámila, že písomnosť doručovanú otcovi súdom, oznámili vyvesením na úradnej tabuli, o čom predložili do spisu aj príslušné oznámenie.

6. Z trestného rozkazu tun. súdu č. k. 2T/86/2016-34 zo dňa 22. júna 2016 súd zistil, že týmto trestným rozkazom bol otec maloletého uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy a bol za to odsúdený na 8 mesiacov odňatia slobody. V odôvodnení trestného rozkazu je konštatované, že za obdobie od júla 2015 najmenej do konca mája 2016 mu vznikol dlh na výživnom v celkovej výške 200 Eur, nakoľko titulom výživného uhradil celom 900 Eur.

7. Z dôvodu, že napriek trestnému rozkazu, ktorý si však otec neprevzal, naďalej si neplnil svoju vyživovaciu povinnosť, matka dňa 29. 1. 2018 podala oznámenie na ORPZ, odbor kriminálnej polície, že otec maloletého si neplní vyživovaciu povinnosť od augusta 2016 vrátane, a to až do podania návrhu. O tomto jej oznámení bolo rozhodnuté Uznesením ORPZ- odbor kriminálnej polície, prvé oddelenie vyšetrovania ČVS:ORP-52/1-VYS-PB-2018 zo dňa 27. 2. 2018, ktorým oznámenie bolo odmietnuté, pretože nie je daný dôvod na začatie trestného stíhania alebo postupu podľa § 197, a to z dôvodu, že účinky vyhlásenia trestného rozkazu nastanú až jeho dorúčením obvinenej osoby a keďže trestný rozkaz doručený otcovi maloletého nebol, nenastali účinky jeho vyhlásenia, nemôže byť preto páchanie trestného činu zanedbania povinnej výživy tým istým páchatelom kvalifikované ako nový skutok pokračovacieho trestného činu, ak pokračoval v neplnení vyživovacej povinnosti v tom kritickom období, ktoré nastalo po vydaní trestného rozkazu zo dňa 22. 6. 2016.

8. Z oznámenia ORPZ Pov. Bystrica, odbor kriminálnej polície zo dňa 18. 9. 2018 súd zistil, že na otca maloletého bolo v konaní tun. súdu sp. zn. 2T86/2016 vydaný príkaz na zatknutie vo veci prečinu zanedbania povinnej výživy, čomu predchádzalo šetrenie adresy. Týmto šetrením bolo zistené, že v súčasnosti otec mal. pôsobí vo Francúzsku na nezistenej adrese a v minulosti konkrétne dňa 16. 6. 2018 plánoval cestu do SR. Prostredníctvom telefonického kontaktu jeho priateľky V. G. na číslo telefónu 0918 599758 bol otec maloletého skontaktovaný s poukazom na to, že otec uviedol, že tento telefón používa, odmietol však uviesť adresu, na ktorej sa zdržiava, prisľúbil, že sa dostaví a trestný rozkaz si prevezme, čo však nevykonával. Totožná správa bola tun. súdu doručená aj listom ORPZ, odbor kriminálnej polície zo dňa 31. 10. 2018.

9. Súd kontaktoval V. G. na políciou oznámené telefónne číslo, ktorý hovor menovaná dňa 20. 11. 2018 prevzala, odmietla však komunikovať po zistení, že sa jedná o súd a položila telefón.

10. Matka na pojednávaní dňa 23. 1. 2019 vypovedala, že otec dieťaťa neplatí riadne výživné, obrátila sa aj o pomoc na Centrum medzinárodnej pomoci deťom, aby zistili adresu jeho pobytu, lebo z telefonického

kontakto s otcom vie, že pracuje vo Francúzsku so svojou priateľkou. Naposledy v septembri alebo októbri 2018 jej oznámil, že pracuje vždy na dohodu, každý mesiac až dva práce mení aj mestá, v ktorých pracuje, že pracuje za 12 Eur na hodinu. Odmietol uviesť adresu zamestnávateľa alebo adresu pobytu. Predtým než došlo k rozvodu, vykonával živnosť, avšak už vtedy bol veľmi nezodpovedný, mali problémy s financiami. Poukázala na to, že hoci sa opakovane snažila oznámiť polícii, že otec si naďalej neplní vyživovaciu povinnosť, jej podanie bolo odmietnuté s poukazom na to, že pokiaľ nebude riadne doručený trestný rozkaz, nie je možné začať nové stíhanie v tej veci tej istej osoby. Uviedla, že syn je v súčasnosti žiakom 5. triedy, má 150 cm, veľkosť nohy má 37, od 5. ročníka začal chodiť do športovej školy zameranej na atletiku, s čím sú spojené zvýšené výdavky na tenisky, tretry, športové oblečenie. Okrem výdavkov, ktoré uviedla v návrhu, v súčasnosti platí 10 Eur za členské v klube, za obedy platí 20 Eur mesačne, dieťa je zdravé, nemá žiadne zdravotné problémy, občas sa s otcom kontaktuje cez viber alebo facebook, napriek tomu otec neplatí výživné. Poberá náhradné výživné v súdom stanovenej výške. K svojmu pracovnému zaradeniu uviedla, že už nepracuje ako krupierka, tam pracovala 7 rokov, avšak hneď ako nastúpila došlo k prepadu, čo vtedy ešte „ustála“, ale po 7 rokoch opätovne sa stal prepad herne a od vtedy sa začala báť v herni robiť nočné. Mesiac to skúsila, avšak jej obavy boli príliš veľké, a preto pracovný pomer z tohto dôvodu ukončila. V súčasnosti nepracuje, je evidovaná na úrade práce od septembra 2018 a poberá podporu vo výške 350 Eur mesačne a túto podporu bude poberať až do februára 2019. Má však dohodnutú prácu v spol. Harvy s.r.o., do ktorej má nastúpiť v jarných mesiacoch a tam bude mať príjem okolo 500 až 600 Eur. V zimných mesiacoch majú útlm a preto jej prisľúbili, že ju do pracovného pomeru zoberú až v jarných mesiacoch.

11. Zo správy Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže Bratislava zo dňa 16. 7. 2018 súd zistil, že uvedené centrum reagovalo na žiadosť matky zo dňa 13. 7. 2018 ohľadom zistenia pobytu otca mal. F. za účelom vymáhania výživného, v ktorej reakcii oznámilo matke, že na zistenie ňou žiadaných skutočností je potrebné disponovať adresou aktuálneho pobytu otca v krajine, ktorá pristúpila k medzinárodným dohovorom o vymáhaní výživného, inak nie je vymáhanie zo zahraničia možné. Zároveň usmernili matku o možnosť požiadať o náhradné výživné. S poučením, že v prípade, ak v budúcnosti jej bude známe miesto pobytu otca dieťaťa, je potrebné im ho oznámiť ako náhle sa o tomto dozvie.

12. Kolízny opatrovník uviedol, že vykonali šetrenie v domácnosti matky, pričom bolo zistené, že matka s mal. žije v rodinnom dome svojich rodičov, kde má k dispozícii obývačku a dve izby, z ktorých jedná slúži pre potreby dieťaťa. Dieťa navštevuje športovú triedu, s čím sú zvýšené výdavky. Šetrením zistili, že matka si svoje povinnosti riadne plní a doporučili zvýšiť výživné na maloletého.

13. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

16. Podľa ustanovenia 75 ods. 1 citovaného zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ak aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 citovaného zákona dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

18. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že jediná a posledná úprava výživného bola vykonaná rozsudkom tun. súdu č. k. 7P/18/2012-21 zo dňa 29. 2. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27. 3. 2012. Je teda zrejme, že výživné na mal. F. bolo naposledy určované pred skoro 7 rokmi.

19. Výživné pre dieťa slúži na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv, ...), ale i ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, prípravu na povolenie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Tieto potreby sú bezprostredne determinované schopnosťami a možnosťami ako aj majetkovými pomermi rodičov.

20. V danom prípade od poslednej úpravy rozhodne došlo k podstatnej zmene pomerov na strane dieťaťa, a to prirodzeným plynutím času, pretože dieťa je skoro o 7 rokov staršie, je vyspelejšie, kým počas poslednej úpravy dieťa malo 4 roky, v súčasnosti je už žiakom 5. triedy, teda má už 11 rokov, tomto roku bude mať 12 rokov, čo je podstatný rozdiel. Okrem toho navštevuje ZŠ zameranú na športové aktivity, konkrétne na atletiku, s čím sa taktiež zvýšili výdavky matky v súvislosti aj so zabezpečením športového ošatenia, obuvi, ale vo všeobecnosti vzhľadom na rast dieťaťa tieto náklady sa týkajú aj bežného života, bežného ošatenia, hygienických potrieb a pod. Je teda zrejmé, že zmena na strane maloletého odôvodňuje zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k nemu.

21. Zmena nastala aj na strane rodičov. V prípade matky sa jedná o takú zmenu, že v čase poslednej úpravy bola zamestnaná ako krupierka s priemerným mesačným zárobkom 476 Eur. V súčasnosti matka je nezamestnaná, evidovaná na úrade práce a poberá dávky v nezamestnanosti vo výške 350 Eur mesačne. Pokiaľ matka sama uviedla, že dobrovoľne rozviazala pracovný pomer v spoločnosti, v ktorej pracovala ako krupierka, tak vzhľadom na ňou uvádzané dôvody tohto kroku, nie je možné uvedené posúdiť ako svojvoľné vzdanie sa zárobku a zníženie si finančných prostriedkov, pretože ona ako samoživiteľka musí dbať o to, aby nebola ohrozovaná na živote.

22. Čo sa týka otca, u neho došlo taktiež k zmene pomerov, keď v čase určovania vyživovacej povinnosti bol zamestnaný v spoločnosti Johnson Controls Internation s.r.o. Žilina, u ktorej dosahoval mzdu 524 Eur a v súčasnosti už nie je zamestnaný v danej spoločnosti, ale podľa správy polície sa zdržuje vo Francúzsku v Tulone, na nezistenej adrese. Je zrejmé, že otec napriek tomu, že bol kontaktovaný aj súdom prostredníctvom V. G., jeho priateľky, ale tiež napriek tomu, že bol kontaktovaný políciou za účelom, aby si prevzal trestný rozkaz, vyhýba sa kontaktu nielen s políciou a so súdom, ale aj kontaktu s matkou a taktiež synom, odmieta oznámiť adresu pobytu, čím znemožňuje zistenie a preverenie jeho skutočných majetkových pomerov. Nie je však mysliteľné, aby otec, ktorý vie o tom, že má syna, vie o tom, že má k nemu vyživovaciu povinnosť, nielenže si neplní túto vyživovaciu povinnosť, ale aj robí všetko pre to, aby nebol vypátraný a aby nebol prinútený túto svoju povinnosť voči dieťaťu si plniť. Povinnosť nespočíva len v platení výživného, ale jeho povinnosťou ako aj právom je podieľať sa na jeho výchove, výžive, jeho intelektuálnom raste, na vzdelávaní, rozvíjaní kultúrnych a iných aktivít, čo však otec rozhodne nerobí. Všetky tieto veci zabezpečuje pre syna výlučne matka a nie je teda možné, aby matka bola odkázaná len na výživné, ktoré bolo určené pred 7 rokmi, kedy situácia jednak v cene potravín a cene nákladov, ktoré sú nutné pre život, bola úplne iná než je v súčasnosti, ale jednak z dôvodu, že skutočne dieťa je o 7 rokov staršie a napriek tomu otec sa nesnaží tomuto dieťaťu prispievať viac než bolo určené, naopak neplatí ani to, čo určil súd.

23. Z uvedeného dôvodu súd, aj keď nemá prešetrené pomery, vychádzal pri rozhodovaní o návrhu matky z toho, že otec riadne pracuje a nie je dôvod neveriť matke, že má prácu oceňovanú 12 Eur na hodinu. Keďže však súdu nie je známy počet hodín, ktoré otec odrobí, preto súd zvýšil vyživovaciu povinnosť na sumu 170 Eur mesačne, a to od 1. 8. 2018, ktoré výživné je podľa súdu primerané potrebám dieťaťa s tým, že matka v súčasnosti poberá náhradné výživné, ktoré v súčasnosti je možné poberať v maximálnej výške 109 Eur. Napriek tomu však je potrebné zvýšiť vyživovaciu povinnosť, aby v prípade, keď sa otec vráti do SR, bol povinný jej dlžné výživné doplatiť, a to aj nad rámec toho, čo má matka vyplácané v rámci náhradného výživného.

24. Keďže súd určil výživné od 1. 8. 2018 do dňa rozhodnutia, resp. do 31. 1. 2019, vznikol otcovi titulom zvýšenia výživného nedoplatok vo výške 420 Eur s poukazom na to, že tento nedoplatok vznikol už aj za mesiac február, povinnosť platiť za tento mesiac uplynula 15. 1. 2019 a z tohto dôvodu je výživné vypočítané za 6 mesiacov. Súd uložil otcovi povinnosť toto zameškané výživné zaplatiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

25. Keďže matka žiadala priznať výživné vo výške 500 Eur a súd zvýšil výživné na 170 Eur, vo zvyšku návrh matky zamietol. Zároveň súd zamietol návrh matky aj pokiaľ a domáhala rozhodnutia o nedoplatku

na výživnom za obdobie od 1. 8. 2016 do rozhodnutia súdu, pretože na tomto výživnom môže byť predmetom exekúcie, ale nemôže byť predmetom tohto konania. Výživné od 1. 8. 2016 je riadne určené, matka môže požiadať o výkon rozhodnutia a o ňom súd už v súčasnosti rozhodovať nemôže, pretože by sa jednalo o duplicitné rozhodnutie.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.